

Szczegółowe wymagania edukacyjne z edukacji zdrowotnej w klasie VIII

1. Wartości i postawy

- Uczeń uzasadnia konieczność akceptowania człowieka bez względu na jego indywidualne cechy, choroby i niepełnosprawność;
- Uczeń ocenia wpływ własnej sprawczości na zdrowie własne, zdrowie innych osób oraz stan środowiska i klimatu;
- Uczeń wyjaśnia społeczne znaczenie zachowań zdrowotnych w kontekście zdrowia publicznego;
- Uczeń uzasadnia znaczenie donacji krwi, szczepień ochronnych, badań profilaktycznych i unikania substancji psychoaktywnych;
- Uczeń wyjaśnia kulturę wolontariatu i projektuje niewielkie działanie na rzecz zdrowia ludzi lub ochrony środowiska;
- Uczeń formułuje wypowiedzi respektujące godność osób chorych, starszych i z niepełnosprawnościami.

2. Zdrowie fizyczne

- Uczeń omawia czynniki wpływające pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wyjaśnia, w jaki sposób może na nie oddziaływać;
- [Wymaganie do wyboru] Uczeń omawia wybrane choroby przewlekłe i cywilizacyjne, ich konsekwencje oraz potrzeby osób chorych, w tym osób po udarze mózgu.
- [Wymaganie do wyboru] Uczeń wymienia choroby przenoszone przez zwierzęta na ludzi, wskazuje sposoby ochrony i opisuje prawidłowy sposób usunięcia kleszcza.

3. Aktywność fizyczna

- Uczeń regularnie dobiera i wykonuje ćwiczenia wspierające prawidłową postawę oraz zapobiegające bólom pleców;
- Uczeń wyjaśnia znaczenie mięśni dna miednicy i dobiera bezpieczne ćwiczenia profilaktyczne odpowiednie do wieku;
- Uczeń analizuje bariery uczestnictwa w aktywności i proponuje realistyczne sposoby ich pokonywania;
- [Wymaganie do wyboru] Uczeń omawia motywy uczestnictwa w aktywności i jej znaczenie dla rozwoju psychospołecznego.

4. Zdrowie psychiczne

- Uczeń analizuje zachowanie, uczucia i potrzeby w fikcyjnych lub zanonimizowanych sytuacjach pod kątem budowania poczucia własnej wartości;
- Uczeń wyjaśnia, jak Internet i media społecznościowe mogą wpływać na obraz ciała i samoocenę;
- Uczeń stosuje strategie ochrony pozytywnego obrazu ciała oraz krytycznej analizy nierealistycznych przekazów;
- Uczeń stosuje zasady pierwszej pomocy emocjonalnej i właściwie rozpoznaje granice własnej odpowiedzialności;
- [Wymaganie do wyboru] Uczeń omawia potrzeby osób z zaburzeniami depresyjnymi, lękowymi, psychotycznymi, zaburzeniami odżywiania i dysmorfofobią oraz wskazuje miejsca profesjonalnej pomocy.

5. Zdrowie społeczne

- Uczeń opisuje oznaki zakochania i odróżnia zakochanie od popędu seksualnego oraz miłości, a miłość młodzieńczą od dojrzałej;
- Uczeń wyjaśnia znaczenie odpowiedzialności, szacunku i komunikacji w budowaniu relacji;
- Uczeń nawiązuje i utrzymuje relacje, dbając o własne potrzeby, jednocześnie szanując potrzeby innych osób;
- Uczeń analizuje swoją rolę w budowaniu pozytywnej atmosfery w rodzinie;
- Uczeń rozpoznaje prostą manipulację w fikcyjnej sytuacji i formułuje asertywną odpowiedź;
- Uczeń analizuje konflikt, rozróżnia stanowiska, potrzeby i interesy oraz proponuje bezpieczne sposoby rozwiązania;
- Uczeń wyjaśnia zasady mediacji i uczestniczy w symulacji mediacji dotyczącej fikcyjnej sytuacji.

6. Zdrowie środowiskowe

- Uczeń analizuje dane lub studium przypadku dotyczące wpływu zmiany klimatu, degradacji środowiska i ekstremalnych zjawisk pogodowych na zdrowie;
- Uczeń wyjaśnia zależność między różnorodnością biologiczną, funkcjonowaniem ekosystemów a zdrowiem publicznym;

- Uczeń planuje i realizuje działanie na rzecz poprawy stanu środowiska lub promocji zdrowia środowiskowego;
- Uczeń ocenia rezultaty działania, jego ograniczenia oraz możliwe sposoby kontynuacji lub poprawy.

7. Internet i profilaktyka uzależnień

- Uczeń wyjaśnia zdrowotne i psychospołeczne konsekwencje alkoholu, wyrobów tytoniowych, narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych oraz leków używanych niezgodnie ze wskazaniami;
- Uczeń analizuje konsekwencje szkodliwego korzystania z technologii dla osoby i jej najbliższego otoczenia;
- Uczeń dobiera sposoby ochrony przed szkodliwym korzystaniem z technologii i zażywaniem substancji oraz wskazuje właściwe źródła pomocy;
- Uczeń stosuje postawę asertywną i nie ulega presji otoczenia w fikcyjnych sytuacjach decyzyjnych;
- [Wymaganie do wyboru] Uczeń realizuje działanie promujące higienę cyfrową i styl życia wolny od ryzykownych zachowań we współpracy ze środowiskiem rówieśniczym, rodzinnym, szkolnym lub lokalnym.

Wymagania na poszczególne oceny – klasa VIII

Wymagania są kumulatywne i odnoszą się do zakresu realizowanego w klasie VIII.

6 – celujący

- Uczeń w pełni i samodzielnie integruje wiedzę z różnych obszarów zdrowia, analizuje złożone zależności i projektuje odpowiedzialne rozwiązania;
- Uczeń krytycznie ocenia dowody, dane, argumenty i język przekazów, rozpoznaje dezinformację oraz jasno uzasadnia wnioski;
- Uczeń przewiduje konsekwencje decyzji dla zdrowia jednostki, relacji, zdrowia publicznego i środowiska oraz rozważa ograniczenia proponowanych działań;
- Uczeń realizuje projekt lub doświadczenie, ocenia jego skuteczność i samodzielnie wprowadza trafne poprawki.

5 – bardzo dobry

- Uczeń bardzo dobrze opanował wymagania klasy VIII i samodzielnie stosuje je w nowych, złożonych sytuacjach;
- Uczeń trafnie analizuje informacje o szczepieniach, czynnikach ryzyka, żywieniu, zdrowiu psychicznym, substancjach i technologii;
- Uczeń samodzielnie dobiera bezpieczne, niestygmatyzujące i oparte na dowodach rozwiązania oraz wyczerpująco je uzasadnia;
- Uczeń poprawnie przeprowadza analizę konfliktu, ryzyka albo dostępności i formułuje użyteczne rekomendacje.

4 – dobry

- Uczeń opanował większość wymagań klasy VIII i samodzielnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach;
- Uczeń rozpoznaje dezinformację, manipulację, presję i zachowania ryzykowne oraz dobiera właściwą reakcję;
- Uczeń analizuje prosty zestaw danych, przypadek lub przekaz i uzasadnia wnioski;
- Uczeń wykonuje zadanie praktyczne lub projekt zgodnie z planem i korzysta z informacji zwrotnej.

3 – dostateczny

- Uczeń wyjaśnia podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia publicznego, chorób cywilizacyjnych, aktywności, żywienia, obrazu ciała, mediacji, środowiska i uzależnień;
- Uczeń rozpoznaje typową sytuację ryzyka i wskazuje bezpieczne działanie lub źródło pomocy;
- Uczeń wykonuje prostą analizę lub zadanie praktyczne według instrukcji;
- Uczeń odczytuje najważniejsze informacje ze wskazanego, wiarygodnego źródła.

2 – dopuszczający

- Uczeń z pomocą rozpoznaje podstawowe informacje i zasady bezpieczeństwa objęte zakresem klasy VIII;
- Uczeń odróżnia w prostym przykładzie zachowanie wspierające zdrowie od wyraźnie ryzykownego;
- Uczeń wskazuje, kiedy należy zwrócić się do osoby dorosłej, pracownika ochrony zdrowia lub specjalisty;
- Uczeń wykonuje najprostszy element zadania przy wyraźnej, etapowej instrukcji.